

22.03.2023

Урок № 22

Тема. Урок розвитку мовлення за повістю Ернеста Хемінгуея «Старий і море»

Мета: перевірити рівень засвоєння знань з теми; розвивати навички писемного зв'язного мовлення, уміння працювати з текстом, добирати цитатний матеріал; аргументувати власні думки, робити узагальнення і висновки; виховувати усвідомлене ставлення до сьогодення та складних проблем людського життя.

Матеріали до уроку:

***Методичні поради:** у вступній частині твору слід зазначити, що спонукало до роздумів (певні спостереження, якась зустріч, чиясь розповідь, прочитана книжка тощо). В основній частині твору необхідно викласти тезу (або кілька тез), тобто основне положення, думку, яку автор твору хоче довести. Тезу обов'язково потрібно аргументувати, навести приклади. Кінцівкою твору будуть чітко сформульовані висновки з усього висловленого вище.*

Слід нагадати школярам, що однією з головних ознак роздуму є наявність причинно-наслідкових зв'язків між реченнями у тексті. Твір-роздум загалом повинен відповідати на питання, чому це так?

Не буде зайвим нагадати школярам, що твір повинен бути змістовним, думки мають викладатися чітко, логічно. Необхідно також додержувати вимог певного стилю (в даному разі – публіцистичного).

Теми для домашнього твору-роздуму слід запропонувати заздалегідь, щоб кожен учень мав змогу зорієнтуватися, обрати тему й дібрати необхідний для твору матеріал — журнальні та газетні публікації, що висвітлюють певні події, вислови письменників, учених, крилаті вислови тощо. Автор майбутнього твору повинен мати час систематизувати дібраний матеріал, зробити належні висновки й узагальнення.

На підготовчому етапі вчитель дає необхідні настанови, звертає увагу учнів на пам'ятку «Як працювати над твором-роздумом», що міститься в учнівському порт-фоліо.

1. Повідомлення тем для творчих робіт.

Теми творів:

- «Духовний світ старого Сантьяго» (за повістю Е. Хемінгуея «Старий і море»).
- «Людину можна знищити, а здолати не можна» (за повістю Е. Хемінгуея «Старий і море»).
- Осмислення взаємин людини з природою в повісті-притчі Е. Хемінгуея «Старий і море».
- Досягти головної мети життя: філософська проблематика повісті-притчі Е. Хемінгуея «Старий і море».

2. Запитання для роздумів:

- 1) Яким вам уявляється старий Сантьяго?
- 2) Чому старий Сантьяго постійно повертається у думках до бейсболу і «великого Дімаджо»?
- 3) За що хлопець Манолін так любить і поважає старого рибалку?
- 4) Яким постає старий Сантьяго у час випробування, поединку з рибиною?
- 5) Як мешканці селища сприймають успіх і водночас поразку старого Сантьяго?
- 6) Які лейтмотивні теми творчості Хемінгуея відображені у повісті «Старий і море»?
- 7) Як осмислюються в ній взаємини людини та природи? Чи можна назвати їх суперечливими? Чи згодні ви з авторським розумінням цих взаємин? Чи актуальне воно для наших днів?
- 8) Як у творі розробляються проблеми обстоювання людської гідності, моральних перемог особистості, досягнення людиною її життєвої мети? Розкрийте своє особисте ставлення до цих проблем.
- 9) У чому полягає гуманістичний пафос повісті «Старий і море»?
- 10) Чи можна повість «Старий і море» назвати гімном і чому?

3. Крилаті вислови Е. Хемінгуея, які можна використати для написання твору:

- ✓ *«Риба - вона також мені друг...»*
- ✓ *« Як добре, що нам не доводиться вбивати зорі... Досить того, що ми вимагаємо їжу в моря і вбиваємо своїх братів».*
- ✓ *«А коли любиш - то і вбити не гріх. Чи, може, ще й більший гріх?»...*
- ✓ *«...людина не для того створена, щоб бути переможеною, людину можна знищити, але її не можна перемогти».*
- ✓ *«...на небесах є Бог, і ми повинні бути перед ним чисті».*
- ✓ *« Людина - частина природи, частина Всесвіту. Вона відчуває це і прагне до гармонії з ними».*

4. Робота учнів над твором

Домашнє завдання.

Читати Габріель Гарсія Маркес «Стариган із крилами».

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

y.levchuk2976@gmail.com

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку